

Tietoisku: HASS-lähteet

Teollisuuden ja tutkimuksen 12.
Säteilyturvallisuuspäivät
Viking M/S Mariella

Siiri-Maria Aallos-Ståhl
STUK

Ohje ST 5.1 Vaatimukset korkea-aktiivisille umpilähteille

Käytön aikana

- Inventaari ja pyyhintätesti vuosittain
- Kirjanpitoliedot toimitettava STUKille vuosittain (31.1. mennessä)
- Umpilähteet suojattava lainvastaiselta toiminnalta

Korkea-aktiivisen umpilähteen kirjauslomake

Pääluokka	Yksityiskohtaiset tiedot	
1. Lähteen tunnistenumero	Lähdekapselin valmistusnumero	
2. Luvanhaltijan tiedot	Luvanhaltijan nimi	
	Osoite	
	Käyttäjätyyppi (valmistaja, toimittaja tai käyttäjä)	
3. Laitteen/lähteen sijainti	Laitteen sijaintipaikka. Liikuteltavan laitteen varasto tai säilytyspaikka.	

Uusi säteilylaki, 38 §

(Turvallisuusluvasta vapautetut toiminnot)

- Uusi säteilylaki tulee voimaan vuoden 2018 alussa. Tässä esityksessä esitetyt asiat perustuvat säteilylakiluonnokseen.
- Uudessa säteilylakiehdotuksessa turvallisuusluvasta on vapautettu muiden paitsi korkea-aktiivisten umpilähteiden maantie- ja raidekuljetus.

➔ Korkea-aktiivisten umpilähteiden maantie- ja raidekuljetus edellyttää siis jatkossa turvallisuuslupaa.

Uusi säteilylaki, 39 § (Vakuuden asettaminen)

- Turvallisuusluvanhaltijan on asetettava vakuus korkea-aktiivisten umpilähteiden käyttöön.
- Vakuus tarvitaan, jos umpilähteen aktiivisuus ylittää HASS-aktiivisuustason.
- Vakuutta ei tarvitse asettaa radioaktiivisille aineille, joiden puoliintumisaika on lyhyempi kuin 150 päivää.
- Kaikki muut tahot tarvitsevat jatkossa vakuuden paitsi **valtio, kunta ja kuntayhtymä**.

Aktiivisuustasoja, korkea-aktiiviset umpilähteet (HASS)

Radionuklidi	Nykyinen HASS-taso (GBq)	Uusi HASS-taso (GBq)
Fe-55	400	800000
Co-60	4	30
Se-75	30	200
Kr-85	100	30000
Sr-90	3	1000
I-125	200	200
Cs-137	20	100
Pm-147	400	40000
Ir-192	10	80
Ra-226	2	40
Pu-238	100	60
Am-241	100	60

HASS-lähde vai ei?

- Se, onko kyseessä HASS-lähde, määräytyy uuden säteilylain voimaantultua **todellisen aktiivisuuden mukaan**.
- HASS-lähde ei siis enää ole ikuisesti HASS-lähde, vaan kun aktiivisuustaso pienenee edellisellä kalvolla olevaa tasoa pienemmäksi, säteilylähdettä eivät enää koske HASS-lähteiden vaatimukset.